

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE

Jovana Dučića 23a, 78 000 Banja Luka
Republika Srpska, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 51 248 300
Fax: +387 51 248 307

UNIVERSITY OF BUSINESS STUDIES

23A Jovana Ducica, 78 000 Banja Luka
Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina

Phone: +387 51 248 300
Fax: +387 51 248 307

Broj: 2057/23

Datum: 22.09.2023. godine

PRAVILNIK**O PRAVILIMA OSNOVNIH AKADEMSKIH STUDIJA I CIKLUSA**

Broj:2057/23

Datum: 22.09.2023. godine

U skladu sa članom 54. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 67/20) i člana 87. Statuta Univerziteta, Senat Univerziteta za poslovne studije Banja Luka na sjednici održanoj dana 22.09.2023. godine u s v a j a

PRAVILNIK
O PRAVILIMA OSNOVNIH AKADEMSKIH STUDIJA I CIKLUSA

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom bliže se uređuje organizacija i izvođenje osnovnih akademskih studija (u daljem tekstu: studija I ciklusa), pravila studiranja, napredovanje studenata, završni rad i druga pitanja vezana za nastavu na Univerzitetu (u daljem tekstu Pravilnika: Univerziteta).

Član 2.

Studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju na osnovu odobrenih, odnosno akreditovanih studijskih programa, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta.

ORGANIZACIJA I IZVOĐENJE STUDIJA

Član 3.

Studijski programi se organizuju i izvode u toku akademske godine, po semestrima, po pravilu u prostorijama Univerziteta. Studijskim programom utvrđuje se:

1. Naziv i ciljevi studijskog programa;
2. Oblast obrazovanja kojoj pripada studijski program;
3. Vrsta i nivo studija;
4. Obim studija;
5. Ishodi učenja na nivou studijskog programa;
6. Akademsko zvanje koje se stiče završetkom studijskog programa;
7. Uslove upisa;
8. Listu obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta sa okvirnim sadržajem;
9. Obaveznu i pomoćnu literaturu;
10. Način izvođenja studija i polaganja ispita;
11. Mjesto izvođenja nastave;
12. Potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija;
13. Predviđen broj časova;
14. Bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u ECTS bodovima;
15. Bodovnu vrijednost završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
16. Uslove upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu, te preduslove za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta;
17. Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
18. Mogućnost izvođenja nastave na stranim jezicima;
19. Uslove za prelazak sa drugih studijskih programa;
20. Silabuse nastavnih predmeta;
21. Ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Član 4.

Studije se organizuju i izvode u toku akademske godine koja po pravilu počinje 1. oktobra i traje 12 kalendarskih mjeseci.

Akademska godina se dijeli na dva semestra, zimski i ljetni.

Nastava u zimskom semestru počinje po pravilu 1. oktobra i traje 15 nastavnih nedjelja i šest nedjelja za konsultacije, pripremu ispita i ispite.

Nastava u ljetnom semestru počinje po okončanju ispitnog roka u februaru mjesecu i traje 15 nastavnih nedelja i šest nedelja za konsultacije, pripremu ispita i ispite.

Nastava se izvodi prema planu izvođenja nastave (akademskom kalendaru) koji donosi Senat Univerziteta (u daljem tekstu: Senat).

Član 5.

Studenti upisuju akademsku godinu u upisnom terminu koji utvrđuje Senat Univerziteta svojom odlukom.

Student stiče pravo na ovjeru semestra nakon što ostvari broj ECTS bodova u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta i drugim pozitivno pravnim propisima.

Na osnovu ovjerenog semestra i godine utvrđuje se koliko je student postigao ECTS bodova.

Član 6.

Predmetni nastavnik dužan je da u prvoj nedelji nastave upozna studente sa: ciljem predmeta, sadržajem predmeta, dinamikom izvođenja, metodama rada, predispitnim obavezama studenata, načinom održavanja ispita, načinom ocjenjivanja i drugim neophodnim informacijama.

Ukupno angažovanje studenata sastoји se od:

- aktivne nastave;
- samostalnog rada;
- kolokvijuma;
- ispita;
- izrade završnog rada;
- drugih oblika angažovanja u skladu sa opštim aktima Univerziteta.

Član 7.

Provjere znanja studenata vrše se kontinuirano kroz nastavni proces, a završni ispit u terminima, usvojenim rasporedom ispita na Univerzitetu.

Nastavnici i saradnici su dužni da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme za provjeru znanja, pomognu studentima organizovanjem konsultacija. Nastavnik može organizovati i kolektivne konsultacije.

Termini za konsultacije treba da budu uskladieni sa rasporedom nastave i dostupni studentima. Predmetni nastavnik je odgovoran za izvođenje svih oblika nastave.

OBLICI NASTAVE

Član 8.

Oblici ostvarivanja nastave su: predavanja, vježbe, seminari, seminarski radovi, praktikumi, prezentacije, projekti, praktična nastava, konsultacije, kolokvijumi, mentorski rad, učešće studenata u stručnom i naučnom radu i drugi oblici u skladu sa studijskim programom.

Predavanja

Član 9.

Predavanja su osnovni oblik ostvarivanja nastave. Predmetni nastavnici na predavanjima studente upoznaju sa sadržajem nastavnih predmeta studijskog programa. Pored utvrđenog sadržaja predmeta, predavanja mogu sadržati i nova naučna i stručna saznanja i analizu aktuelnih pitanja koji su u vezi sa utvrđenim sadržajem predmeta.

Predavanjima se studenti uvode u seminarsku nastavu, praktičnu nastavu i vježbe. Predavanjima se obuhvataju one teme za koje je taj oblik nastave racionalniji od drugih oblika i njima treba obuhvatiti: sintetički pregled gradiva nekog područja koje će biti obrađeno u drugim oblicima nastave, a kojim se naglašava obim i suština gradiva, novija saznanja koja mjenaju, preinačuju ili produbljuju važne koncepte uključene u ciljeve nastave predmeta, teme koje nisu na primjeran način obrađene u obaveznoj literaturi za predmet, kao i gradivo koje je, prema iskustvu, posebno teško za studente.

Član 10.

Nastavu (predavanja i vježbe) izvode nastavnici, a saradnici izvode samo vježbe i to oni koji su imenovani od strane Senata Odlukom o odgovornim nastavnicima i saradnicima za akademsku godinu.

Nastavnici i saradnici sa drugih visokoškolskih ustanova mogu uz saglasnost matične VŠU i ugovora o saradnji između njih i Univerziteta za poslovne studije Banja Luka izvoditi predavanja i vježbe u skladu sa postignutim dogовором.

Vježbe

Član 11.

Vježbe su dio aktivne nastave na kojima se u zavisnosti od predmeta: uvežbavaju i primenjuju osnovna znanja, razrađuju primjeri iz gradiva izloženog na predavanjima, rješavaju praktični i teorijski zadaci i slučajevi iz prakse, izrađuju programi iz predmetnog gradiva i sl. Vježbe pripremaju i izvode nastavnici i saradnici. Za sadržaj vježbi je odgovoran nastavnik - nosilac predmeta.

Na vježbama se provjerava znanje na slučajevima iz prakse iz pređenog gradiva pojedinog predmeta.

Konsultacije

Član 12.

Konsultacije su oblik nastave u kome nastavnik odnosno saradnik u neposrednom kontaktu sa studentom, pojašnjava studentu složene dijelove gradiva i pruža pomoć u razrješavanju određenih problema i pruža pomoć pri izradi projekata, seminarskih i završnih radova. Konsultacije su individualne ali po potrebi mogu biti i kolektivne i tada imaju za cilj da se studenti stimulišu na timski rad, istraživanje i liderstvo. Konsultacije obavljaju nastavnici i saradnici u nastavi. Vrijeme konsultacija objavljuje se na oglasnoj tabli i na sajtu Univerziteta.

Kolokvijumi

Član 13.

Kolokvijumi su oblik nastave na kojima studenti samostalno obrađuju određene zadatke radi provjere stečenih znanja iz pređenog gradiva. Kolokvijumi mogu biti pismeni, praktični ili kombinovani.

Kolokvijumom se provjerava znanje iz dijela pređenog gradiva pojedinog predmeta. Uspješnost na kolokviju se ocjenjuje bodovima u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju studenata.

Gradivo koje se ispituje na kolokvijumima odgovara do tada pređenom sadržaju predmeta.

Organizovanje i održavanje kolokvijuma vrši se u skladu sa sadržajem silabusa nastavnog predmeta.

Seminarski radovi

Član 14.

Seminarski radovi su oblik nastave u kome studenti obrađuju određene probleme iz pređenog gradiva i stiču znanja iz metodologije obavljanja naučnoistraživačkog rada u određenoj oblasti. Cilj seminarskog rada je uvođenje studenata u naučnoistraživački rad.

Student je dužan da izradi i odbrani seminarski rad propisan studijskim programom odgovarajuće godine studija.

Student i nastavnik, odnosno saradnik dogovaraju se oko teme rada, a temu odobrava predmetni nastavnik.

Nakon završetka rada, student jedan primerak rada predaje nastavniku, a odbrana rada se vrši, po pravilu, u naredne dvije nedelje po predaji rada.

Student je dužan da izradi i odbrani seminarski rad u toku iste akademске godine u kojoj je tema odobrena.

Ispiti

Član 15.

Na ispitima se vrši završna provjera znanja studenata iz sadržaja predmeta. Uslovi, način i postupak polaganja i ocjenjivanja na ispitu bliže se uređuju Pravilnikom o postupku i načinu ocjenjivanju studenata koji donosi Senat Univerziteta.

ZAVRŠNI RAD

Član 16.

Završni rad je samostalan rad studenta iz određene teme, čija izrada i odbrana se vrši na kraju četvorogodišnjeg studijskog programa.

Pravilnikom o načinu i postupku prijave i odbrane završnog rada na osnovnim studijama I ciklusa regulisan je postupak prijave, ocjene i odbrane završnog rada na studijama prvog ciklusa.

ISPUNJAVANJE I OCJENJIVANJE PREDISPITNIH OBAVEZA

Član 17.

Student je dužan da ispunjava sve utvrđene predispitne obaveze. Ispunjavanje utvrđenog minimuma predispitnih obaveza je uslov za ovjeru i upis semestra i uslov za polaganje ispita.

Član 18.

Student je uredno pohađao nastavu ako je prisustvovao aktivnoj nastavi.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se evidencija.

Član 19.

Znanje studenata tokom nastave se provjerava i ocjenjuje u toku semestra, a konačna ocjena se utvrđuje na ispitu.

Ocenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra i na ispitu, na kome se utvrđuje konačna ocjena.

Studijskim programom utvrđuje se srazmjera bodova stečenih u predispitnim obavezama i na ispitu, pri čemu predispitne obaveze mogu nositi najviše 60 bodova.

Član 20.

Ocjena na ispitu se formira zbirom ponderisanog broja bodova ostvarenih u svim oblicima nastavnih obaveza.

Ispiti se u skladu sa studijskim programom polažu samo pismeno, samo usmeno, ili pismeno i usmeno.

Način polaganja ispita, vrijeme i raspored njihovog održavanja, odlaganje ispita, odustajanje od ispita, kao i druga pitanja u vezi sa polaganjem ispita i ocjenjivanjem na ispitu bliže se uređuje Pravilnikom o provjeri znanja i ocjenjivanju studenata na ispitu.

PRAVILA STUDIJA

Član 21.

Status studenta se stiče upisom na Organizacionu jedinicu koja je u sastavu Univerziteta.

Uslovi upisa u prvu godinu osnovnih akademskih studija I ciklusa predviđeni su Statutom Univerziteta i Pravilnikom o upisu studenata na osnovne studije I ciklusa.

Pri upisu svake akademske godine student se opredjeljuje za izborne predmete iz studijskog programa.

Član 22.

Student koji u toku akademske godine, u okviru upisanog studijskog programa, po položenim ispitima iz upisane godine studijskog programa stekne najmanje 36 ECTS bodova, ima pravo da se u narednoj akademskoj godini upiše na višu godinu studija.

Student stiče pravo upisa II godine odgovarajućeg studijskog programa osnovnih akademskih studija, ukoliko je u okviru upisanog studijskog programa, po položenim ispitima II godine studijskog programa, ostvario najmanje 36 ECTS bodova.

Student stiče pravo upisa III godine odgovarajućeg studijskog programa osnovnih akademskih studija, ukoliko je u okviru upisanog studijskog programa, po položenim ispitima III godine studijskog programa, ostvario najmanje 88 ECTS bodova.

Student stiče pravo upisa IV godine odgovarajućeg studijskog programa osnovnih akademskih studija, ukoliko je u okviru upisanog studijskog programa, po položenim ispitima prethodnih godina studija ostvario najmanje 150 ECTS bodova.

Član 23.

Studentu se, na njegov zahtjev, odobrava mirovanje prava i obaveza, u slučajevima propisanim Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta i u sledećim slučajevima:

- smrtni slučaj u užoj porodici,
- bolest i njega člana uže porodice,
- učestvovanje u pripremi i na sportskim takmičenjima, u statusu vrhunskog sportiste,
- u drugim opravdanim slučajevima koje utvrdi rektor Univerziteta.

Član 24.

Univerzitet je dužan da studente sa posebnim potrebama ravnopravno uključi u nastavno-naučni proces na Univerzitetu. Prava studenata iz stava 1. Ovog člana, ostvaruju se u skladu sa tehničkim mogućnostima Univerziteta.

Član 25.

Gostujući student je student druge visokoškolske ustanove koji upisuje dijelove studijskog programa na Fakultetu u sastavu Univerziteta za poslovne studije Banja Luka u skladu sa ugovorom o razmjeni studenata između Univerziteta i te druge visokoškolske ustanove.

Svojstvo gostujućeg studenta traje najduže jednu akademsku godinu, odnosno dva semestra.

Prava i obaveze gostujućeg studenta, način pokrivanjanja troškova njegovog studiranja, mogućnost nastavljanja studija na Univerzitetu i druga pitanja vezana za njegovo svojstvo uređuju se ugovorom iz stava 1. ovog člana.

Pohađanje nastave i položeni ispiti gostujućeg studenta dokazuju se indeksom, odnosno odgovarajućom ispravom.

Član 26.

Student Univerziteta može da pređe sa upisanog na drugi studijski program istog nivoa. Zahtjev za promjenu studijskog programa student može podnijeti prilikom upisa u narednu akademsku godinu. Dekan Fakulteta članice Univerziteta donosi odluku po zahtevu studenta iz stava 1. ovog člana. Odluka dekana je konačna.

Član 27.

Student koji je započeo osnovne studije prema nastavnom planu i programu koji je donijet do stupanja na snagu Zakona ima pravo da nastavi započete studije po novom studijskom programu koji je donijet u skladu sa Zakonom.

Pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje se na lični zahtjev studenta, prilikom upisa u akademsku godinu. O zahtjevu studenta odlučuje rektor Univerziteta.

Član 28.

Na studijski program osnovnih akademskih studija može se upisati i student druge visokoškolske ustanove koji je stekao određeni broj ECTS bodova na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

Odluku o priznavanju ECTS bodova donosi dekan na predlog stručne komisije, ali se primjenjuje i procedura propisana Statutom Univerziteta i posebnim pravilima za upis i proznavanje ispita.

Prenos ECTS bodova ostvaren na drugoj VŠU vrši se u skladu sa Pravilnikom o uslovima upisa i prepisa.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na akademske studije I ciklusa studija koji se realizuje na Univerzitetu prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta.

Član 30.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika u nadležnosti su Senata Univerziteta za poslovne studije Banja Luka.

Član 31.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o pravilima osnovnih akademskih studija I ciklusa broj 476/12 od 03.02.2012. godine.

Član 32.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na web stranici Univerziteta www.univerzitetps.com.

Univerzitet za poslovne studije Banja Luka

Predsjednik Senata

Prof. dr Biljana Rađenović Kozić